Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE NEUVOSTORAPORTTI EUE2018-03674

EUE Pietikäinen Kristiina(UM) 12.12.2018

Asia
Teleneuvosto

Kokous
04.12.2018

Teleneuvostossa hyväksyttiin osittainen yleisnäkemys Digitaalinen Eurooppa –ohjelmasta sekä otettiin tiedoksi edistymisraportit kyberkompetenssikeskuksia koskevasta asetuksesta sekä sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksesta (ePrivacy regulation). Suomi oli liittynyt Digitaalinen Eurooppa –ohjelmaa koskevaan lausumaan, jolla pahoiteltiin sääntelyä, joka rajaisi mm. kolmansista maista riskirahoitusta saavat yritykset ohjelman ulkopuolelle.

Teleneuvoston alussa hyväksyttiin A-kohtana sähköisen viestinnän sääntelykehys sekä Berec-asetus. Suomi oli jättänyt myös Berec-asetukseen lausuman, jossa se vastustaa EU:n sisäisten rajat ylittävien puheluiden hintasääntelyä.

Digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyen KOM totesi, että nykyisen komission kaudella annetuista 30 sisämarkkinalakialoitteesta on hyväksymättä vielä 11 ja kehotti neuvostoa kiirehtimään keskeneräisten aloitteiden käsittelyä.

Digitaalinen Eurooppa –ohjelma; osittainen yleisnäkemys

Hyväksyttiin osittainen yleisnäkemys. FI, CZ, IE, PT, SK, UK jättivät yleisnäkemykseen lausuman, jossa ne vastustavat yritysten rajaamisen ohjelman ulkopuolelle mm. sen mukaan, minä on niiden omistus- tai rahoituspohja.

Puheenvuoroissa korostettiin etenkin innovaatiokeskusten merkitystä ohjelman toteuttamiselle. Uusia teknologioita kuten tekoäly ja suurteholaskenta on päästävä kokeilemaan ja pilotoimaan ja tässä innovaatiokeskuksilla on merkittävä rooli. Etenkin PK-yritykset tarvitsevat tukea uusien innovaatioiden käyttöönotossa. Jäsenmaat pitivät myös tärkeänä, että ohjelman eri osa-alueiden välillä on riittävästi joustoa ja synergiaa, sillä ohjelman painopistealueet eivät ole toisiaan poissulkevia. Vaikka ohjelman rahoituksesta päätetäänkin vasta monivuotisen rahoituskehyksen hyväksymisen yhteydessä, korosti moni maa ja myös komissio jo nyt riittävän rahoituksen merkitystä. FI nosti omassa puheenvuorossaan esille synergioiden merkityksen kaikkien EU:n tutkimusohjelmien ja politiikkatoimenpiteiden välillä sekä ohjelmien helppoa hyödynnettävyyttä yritysten keskuudessa.

Asetus EU:n ja kansallisten kyberkompetenssikeskusten perustamisesta; edistymisraportti

Neuvosto otti edistymisraportin tiedoksi.

KOM korosti, että kyberturvallisuus on yksi sen seuraavan viisivuotiskauden prioriteeteista. Tästä syystä on tärkeää, että Digitaalinen Eurooppa –ohjelma ja siitä rahoituksensa saava kyberkompetenssikeskus sekä

kansalliset keskukset pääsevät vauhtiin. KOM korosti, että koska parlamentin toimikausi lähestyy loppuaan, trilogit ohjelmasta on käynnistettävä nopeasti.

Keskustelussa EE totesi uskovansa kompetenssikeskuksiin ja toivoo, että yleisnäkemys voitaisiin hyväksyä pian. Virossa on elävä kyberverkosto, joka hyötyisi eurooppalaisesta toimijasta. EE toivoi jäsenmaille enemmistöä äänistä hallintoneuvostossa ja oli huolissaan päällekkäisyyksistä ENISA:n kanssa.

Myös SE käytti puheenvuoron, jossa se totesi kybertoimijoiden tarvitsevan enemmän koordinaatiota. SE kiinnitti kuitenkin huomiota ehdotuksen budjettivaikutuksiin ja piti sitä kalliina.

Sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus (ePrivacy regulation):

Asetus on edennyt neuvostossa erittäin hitaasti. KOM käytti painavan ja huolestuneen puheenvuoron siitä, mitä viivyttely tarkoittaa EU:lle. Vanha sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi vuodelta 2002 on edelleen voimassa, mutta koskee vain teleyrityksiä – ei OTT-toimijoita. Yleisen tietosuoja-asetuksen tultua voimaan viime toukokuussa lainsäädäntöjen välille syntyy epäsuhta. Teleyritysten tulee edelleen kohdella metadataa luottamuksellisena samalla kun OTT-toimijoiden ei tarvitse noudattaa direktiiviä ja voivat tehdä tällä datalla mitä haluavat. Tästä syystä OTT-toimijat tulee huomioida sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännössä. KOM korosti myös sähköisen viestinnän lainsäädäntökehyksen (koodin) voimaantulon vaikutuksia. Mitä kauemmin asetuksen käsittelyyn menee, sitä kauemmin teleyritykset elävät epävarmuudessa sen suhteen, mitä dataa ja miten ne voivat käsitellä.

Edistymisraportista käytiin poliittinen keskustelu, jossa korostuivat jäsenmaiden jo aiemmin asian neuvostokäsittelyn yhteydessä esittämät näkemykset. Enemmistö jäsenmaista on edelleen sitä mieltä, ettei asetuksen kanssa tule kiirehtiä. Sen vaikutukset uusiin innovaatiohin ja markkinoihin pitää tarkkaan arvioida. Asetus vaikuttaa merkittävällä tavalla sähköisten palveluntarjoajien toimintaan ja on osin päällekkäinen yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa. Etenkin hienosääntö tietosuoja-asetuksen kanssa on välttämätöntä. PL, MT, DK toivoivat jopa, että KOM päivittäisi asetuksesta tehdyn vaikutusarvioinnin huomioiden etenkin yleisen tietosuoja-asetuksen vaikutuksen.

Keskustelussa nousivat esille etenkin artiklan 6 ja yhteensopiva käsittely. Osa jäsenmaista (mm. SE, NL ja DE) pitivät käsittelyperusteita nyt ehdottomana maksimina ja osin liiallisinakin, eikä uusia tulisi enää sallia. Etenkin DE korosti viestinnän luottamuksellisuutta päästä päähän tärkeänä periaatteena. Moni muu jäsenmaa piti sen sijaan uusien käsittelyperusteiden sallimista mahdollisimman yhdenmukaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen suhteen. Mm. suostumuksen käsitteeseen kiinnitettiin huomiota. UK ja IE pitivät sisältöjen käsittelyn sallimista lapspornon estämiseksi tärkeänä. FI korosti myös sisältöjen rajoitetun käsittelyn merkitystä tietoturvan varmistamiseksi. FI. LT ja SI kyseenalaistivat koneiden välisen viestinnän pitämisen asetuksen soveltamisalassa.

Keskustelua käytiin myös artikloista 8 ja 10 (päätelaitteiden tietojen hyödyntäminen ja evästeet). Myös näissä asioissa jäsenmaiden kannat ovat kaukana toisistaan enemmistön pitäessä sääntelyä turhana ja epäselvänä toivoen artikloiden poistamista ja joidenkin jäsenmaiden pitäessä sääntelyä välttämättömänä.

UK, DE, IT ja FR pitivät tärkeänä kansallisen turvallisuuden selkeää sulkemista asetuksen ulkopuolelle. Tällä on liittymäkohta teletunnistetietojen tallentamismahdollisuuksiin, mikä näin tulisi helpommin sallituksi.

Loppupuheenvuorossaan KOM pyysi, että RO ja FI tulevina puheenjohtajina voisivat vielä viimeistellä asetuksen.

Muut asiat: direktiivi julkisen sektorin tiedosta, .eu, kyberturvallisuusasetus, digitaalisten sisämarkkinoiden tilannekatsaus

Neuvosto otti tiedoksi digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyvien lakialoitteiden neuvottelutilanteen. KOM totesi, että 30:stä annetusta lakialoitteesta 11 on vielä kesken. Saavutuksina KOM mainitsi mm. roamingin ja nk. geoblockauksen estämisen. KOM kiitteli myös sähköisen viestinnän sääntelykehyksen saamista valmiiksi. Myös muut keskeneräiset asiat tulisi saattaa päätökseen. Tärkeimpiä ovat tekijänoikeusdirektiivi ja sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus, mutta myös kyberturvallisuusasetus, P2B sekä .eu –domainnimiä koskeva asetus.

Puheenjohtaja korosti koodin ja Berecin merkitystä. Näiden valmiiksi saattamista kiittelivät myös DE, SE, ja NL sekä puheenjohtajina koodia valmistelleet BG ja EE. ES piti tärkeänä etenkin AV-direktiiviä. PL nosti esille kyberturvallisuusasetuksen ja dataekonomiaa eteenpäin vievät aloitteet kuten julkisen sektorin tietoa koskevan direktiivin (PSI).

Romanina pj-kauden agenda: RO esitteli puheenjohtajuuskautensa ohjelman, joka otettiin tiedoksi.

Suomen edustajat

Ministeri Berner, Minna Kivimäki (EUE), Kristiina Pietikäinen (EUE), Taina Pieski (LVM), Maaria Mäntyniemi (LVM), Maria Kekäläinen (LVM), Johanna Stenholm (LVM), Jouni Lind (VNK)

Asiakirjat

10167/18, 12104/18, 5358/17

Liitteet

Viite

Asiasanat	sähköinen viestintä, teletoiminta, tietoliikenne, tietoliikenneverkot, tietosuoja, tietoturva, tietoyhteiskunta, Internet
Hoitaa	**LVM, OM, TEM, VM**
Tiedoksi	EUE, MAVI, MMM, OKM, PLM, SM, STM, TRAFI, TULLI, UM, VNK, VTV, YM